

nevztahuje se proto na ně obmezení rekursního práva dle §u 234 ex. ř., nýbrž platí ustanovení §u 65 ex. ř.

(Rozh. ze dne 23. června 1925, R II 171/25.)

Rekursní soud odmítl jako nepřipustný rekurs vydražitele do usnesení exekučního soudu, jímž do rozvrhové podstaty exekučně prodané nemovitosti byl pojat výtěžek z prodeje z volné ruky za příslušenství vydražené nemovitosti. Důvody: Správné jest, že útržek, docílený za část příslušenství vydražené nemovitosti, odprodanou z volné ruky po odhadu nemovitosti, nepatřil do rozdělované podstaty, nýbrž, že podstatu rozdělovanou činilo dle §u 215 ex. ř. pouze nejvyšší podání s úroky. Než napadati rozvrhové usnesení jsou dle §u 234 ex. ř. oprávněni pouze dlužník a osoby v §u 213 ex. ř. uvedené, tyto však jen v rozsahu práva odporu, jim tam vyhrazeného. Pod osobami podle §u 213 ex. ř. k odporu oprávněnými, rozuměti dlužno dle doslovu tohoto paragrafu pouze osoby, pro které na vydražené nemovitosti vážnou knihovní práva. K těm vydražitel nenáleží a nemá tedy práva odporovati rozvrhovému usnesení rekusem, i když proti předpisu §u 215 ex. ř. do rozdělované podstaty pojaty byly peníze, které do ní zřejmě nepatří.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, nehledě k použitému důvodu odmítnutí, znovu o vydražitelově rekursu rozhodl.

Důvody:

Nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že vydražiteli nepřisluší právo rekursu proti tomu, že do rozvrhové podstaty byl pojat útržek z prodeje z volné ruky za příslušenství vydražené nemovitosti. Předpis §u 234 ex. ř., jehož se rekursní soud dovolává, obmezuje rekursní právo proti rozvrhovému usnesení jenom ohledně důvodu, které lze uplatňovati při rozvrhovém roku odporem, tím způsobem, že účastníci, kterým podle §u 213 ex. ř. právo odporu nepřisluší nebo kteří ho nevykonali, nemohou příslušné námitky uplatniti ani rekusem. Na odpor proti rozvrhovým usnesením z důvodů, které nelze při rozvrhovém roku uplatniti odporem dle §u 213 ex. ř. se obmezení rekursního práva podle §u 234 ex. ř. nevztahuje, tu platí všeobecná zásada §u 65 ex. ř., že jest rekurs přípustným, pokud ho zákon nevyklučuje. Podle §u 213 ex. ř. lze podati při rozvrhovém roku odpor jenom proti přihlášeným, nebo z veřejných knih a exekučních spisu patrným pohledávkám, dále proti požadovanému pořadí. Výše a obsah rozvrhové podstaty není dle §u 212 ex. ř. vůbec předmětem jednání při rozvrhovém roku a nemůže býti ohledně nich podán odpor dle §u 213 ex. ř. Rekursní soud odmítl tedy neprávem vydražiteluv rekurs jako nepřipustný, pročež bylo uznati jak se stalo.

Čís. 5148.

Výměnkem jest reální právo, požadovati od vlastníka selské usedlosti dávky za účelem výživy.

Ustanovení Šu 330 ex. ř. (ve znění zákona ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n.) lze užití i při takových plněních, která se podobají výměnkovému plnění, je-li jejich účelem zaopatření sestárlých rodičů.

(Rozh. ze dne 24. června 1925, R I 544/25.)

Právoplatnými soudními usneseními bylo dlužnici přikázáno, by se zdržela každého výkonu doživotního práva poživacího k domku a pozemkům a byla povolena za účelem zpeněžení práva toho jeho vnučená správa. Žádost dlužnice, domáhající se zrušení exekuce z důvodu Šu 330 ex. ř. a zákona ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n., ježto se jedná o výměnek a roční požitky nedosahují zákonem stanoveného minima, soud první stolice zamítl, ježto nejde o výměnek, nýbrž o služebnost doživotního požívání domku i s pozemky. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a znovu rozhodl. Důvody: Bylo-li právo, jež si stěžovatelka vyhradila v postupní smlouvě ze dne 3. května 1910, označeno jako služebnost doživotního používání domku i s pozemky, není tím ještě řečeno, že by nemohlo jíti o výměnek dle Šu 330 ex. ř., neboť na označení nezáleží, naopak, hledí-li se k obsahu smlouvy a k pokročilému věku stěžovatelky v době smlouvy, dlužno vycházeti z předpokladu, že jí šlo o urovnání jejich majetkových poměrů ještě za jejího života a o zajištění důchodu, jímž by byla zaopatřena ve stáří. Rekursní soud jest tudíž názoru, že jde skutečně o výměnek, přes to však nemohl o stížnosti rozhodnouti ve věci samé, poněvadž mu jest odňata možnost posouditi, jaký má výnos stěžovatelka z poživacího práva, týkajícího se pozemků, tudíž předpoklady pro použití Šu 330 ex. ř. ve znění upraveném v zákoně ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n. a pro zrušení exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatelé považují napadené usnesení rekursního soudu z toho důvodu za nesprávné, poněvadž jednak vymáhanou pohledávkou jsou daně, které je dlužnice podle Šu 512 obč. zák. povinna zapraviti v každém případě, jednak jde podle tržové smlouvy ze dne 3. května 1910 o služebnost doživotního požívání, nikoli o výměnek, kromě toho dlužnice byla vlastnící role čís. kat. 440 a 453 až do 9. prosince 1920, kdy pozemky ty pročala své dceři Boženě, která však jí nezaplatila tržové ceny, a jde patrně o právní jednání na oko. Stěžovatelé poukazují k tomu, že se doživotní požívání zakládá na smlouvě, a že ve smlouvě nebylo umluveno, kdo ponese daně, že proto platí předpis Šu 512 obč. zák., podle něhož jest poživatelka povinna platiti daně a veřejné dávky, že tedy předpis Šu 512 obč. zák. nemůže býti vyloučen předpisem Šu 330 ex. řádu. Konečně poukazují stěžovatelé k tomu, že služebnost požívání netvořila hlavní pramen poživatelčiny výživy, že proto nejde o výměnek, neboť poživatelka v době prodeje domku provozovala obchod zeleninou a byla, jak bylo řečeno, vlastnící pozemků. Z toho všeho dovozují stě-

žovatelé, že nemůže býti použito předpisů Šu 330 ex. ř. v tomto případě. Dovolací soud však neshledal dovolací rekurs důvodným. Pokud tvrdí stěžovatelé, že vymáhanou pohledávkou jsou daně, které jest dlužnice podle Šu 512 obč. zák. povinna zapraviti v každém případě, odporuje toto tvrzení jednak obsahu exekučního titulu, podle kterého vymáhaná pohledávka jest nárokem podle Šu 1042 obč. zák., jednak to nemá pro posouzení této věci právního významu. Ani jinak nelze dáti stěžovatelům za pravdu. Byť i nebylo pochybnosti, že se výměnkem ve vlastním slova smyslu vyrozumívá věcné právo, požadovati od vlastníka selské usedlosti za účelem výživy jisté dávky, že tedy v tomto případě, při prodeji domku čp. 34 podle trhové smlouvy ze dne 3. května 1910 zřízená služebnost doživotního požívání nemůže býti považována za výměnek, byť i nezáleželo na smluvním označení práva a byť i bylo lze vzhledem ku pokročilému věku dlužnice v době uzavření smlouvy předpokládati zvláště když prodávala domek své dceři a svému zeti, že jí šlo o urovnání jejich majetkových poměrů ještě za jejího života a o zajištění důchodu, kterým by byla zaopatřena ve stáří, přece jenom nelze přehlížeti, že ani občanský zákon ani předpis Šu 330 ex. ř. nemá pojmového ustanovení o výměnku, takže není důvodu, by použití předpisu Šu 330 ex. ř. bylo vyloučeno při takových plněních, která se podobají výměnkovému plnění, je-li jejich účelem zaopatření sestárlé, — podle spisů tehda 71 roků staré a nyní šestaosmdesátileté matky, — která svůj domek předala dceři a zeti a při tom si vyhradila jeho doživotní požívání. Činí-li dnešní hrubý výnos domku pouze 1.428 Kč ročně a vykonala-li dlužnice vyjevovací přísahu, že nemá majetku, je také zřejmo, že dlužnici při prodeji domku vymíněné doživotní požívání jest výhradným zdrojem její obživy pro stáří, zvláště když stěžovatelé tvrdí sami, že dlužnice prodala také pozemky své druhé dceři, která však jí nezaplatila trhové ceny. K tomu přistupuje ještě úvaha, že k trhové smlouvě došlo mezi matkou a dcerou, pokud se týče zetěm a že dlužnice jako matka má v případě prokázané nuzoty nárok podle Šu 154 obč. zák. Proto sluší schváliti právní názor druhé stolice, že jsou předpoklady pro použití Šu 330 ex. řádu ve znění zákona ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n.

Čís. 5149.

Pouhý skutečný stav, třeba trval již od dávných dob, nemůže sám o sobě opodstatniti vydržení služebnosti, by nebylo bráněno přístupu vzduchu a světla k oknům, která se otevírají do sousedova dvoru, nýbrž vyhledává se, by oprávněný zakázal vlastníku služebného pozemku odnětí přístupu vzduchu a světla, a by tento se tomu podrobil.

Podrobením se neb uznáním detentora (nájemníka) nemůže držba a vlastnické právo vlastníka doznati újmy.

(Rozh. ze dne 24. června 1925, Rv I 399/25.)

Vlastníci domu čp. 222 domáhali se na vlastníci domu čp. 221 zjištění, že není po právu služebnost toho obsahu, že vlastníci domu čp. 222 jako pozemku služebného jsou povinni nerušiti nižádným způsobem